

(א) [נבחרות כג.]; (ב) ערלה פ"ב מ"ט; דמנן]; (ג) ערלה פ"ב מ"ט; (ד) [נשים מח"ן]; (ה) ע"י רש"א שגורם צעזען אחר; (ו) [מסות ח.]; (ז) רש"א; (ח) י"א הדרא קושיא לזכותה וכן י"ל ומהרש"א גרס הקשה לו; (ט) י"ל נפגמת רש"א;

— —

גליון הש"ס

גמרא ור"ש סרוחה מעיקרא. עיין בטורות דף כג ע"ב תוספות ד"ה ואידך;

— —

הגהות הב"ח

(א) גמ' ולבסוף פוגם אצל פוגם מעיקרא כ"ל וכן בכל העמוד; (ב) רש"י ד"ה והלוי תמנע וכו' לענין אכילת עיסה זו שכן הוא לענין חמומה; (ג) ד"ה שאור וכו' יותר מדאי ונפגמה הס"ד; (ד) ד"ה נפל של תרומה וכו' רישא גמי אמאי מתיר ר"ש הרי השצית; (ה) ד"ה נפל של חולין תחלה ותמנה; (ו) תוס' ד"ה ואידך כו' (צעמוד הקודם) ולעולם יליף מגיעולי עובדי סוכני טעם כעיקר דהא מה שפ"י אינטרין משרת להיתר מנטרף לאיסור היינו כשאוכל כזית מטעם האיסור הנכלע בהיתר אבל חצי זית דליסור עס חזי זית דהיתר לא מנטרפי והא שמעינן ליה לר"ש דאמר כל שהוא למלקות כ"ל: (ז) ב"ד כל שהוא אסור אע"ג דאינו צעין וכו' כיון דטעם כעיקר יליף מגיעולי עובדי סוכנים: (ח) ב"ד אי טעם כעיקר יליף מגיעולי עובדי סוכנים לר"ש מו וא"כ הקשה ליה משרת דכתב רחמנא: (ט) ד"ה אמר וכו' ור"ש בקראי דלעיל דגיעולי עובדי סוכנים ודבנלה דלכ"י: (י) ד"ה אצל וכו' כגון נתן חומץ למוך גריסין;

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה.סח.

הוי כעיקר וכ"ת להאי גופיה אינטרין דטעם כעיקר דמגיעולי עובדי כוכבים יליף ר"ש דטעם כעיקר כדאמר לר"ע פרק אלו עובדין א"א לומר כן דאי יליף ר"ש מגיעולי עובדי כוכבים טעם כעיקר א"כ תקשי לר"ש משרת דכתב רחמנא למה לי דהא לא אינטרין לטעם כעיקר כיון דמגיעולי עובדי כוכבים יליף לה ר"ש ואין לומר דאינטרין משרת להיתר מנטרף לאיסור כדאמר התם פ' אלו עובדין לר"ע ולעולם ^(א) יליף מגיעולי עובדי כוכבים טעם] כעיקר ^(ו) דלמאי אינטרין משרת להיתר מנטרף לאיסור אי כשאוכל כזית מטעם האיסור הנכלע [בהיתר היינו טעם כעיקר אין בחזי זית דליסור עס חזי זית דהיתר לא מנטרפי ומש"ה שפיר אינטרין להיתר מנטרף לאיסור דהא שמעינן לר"ש דאמר ^(ז) כל שהוא למלקות וא"כ למ"ל היתר מנטרף לאיסור אלא ש"מ דמודה ר"ש דקדירה בת יומא גמי א"א דלא פגמה פורתא כדפרישית כך דקדק הר"ר שמואל מאיזיר"א והר"ר יקר מקינו"ן דוחה דאיכא לניימר דאכתי שפיר אינטרין משרת לר"ש אע"ג דסבר כל שהוא למלקות הא פ"ת בסמוך היינו דוקא כשהאיסור צעין אצל לא ע"י תערובת כדמוכח מההיא דמייתי בסמוך צעילה וכלאי הכנס אין מנטרפין וכן י"ל ע"כ דא"כ לא תמנא איסור כלל ^(ח) [צטלן לר"ש לא צרוב ציצט ולא בס' צלח וא"כ שפיר אינטרין משרת להיתר מנטרף לאיסור כגון בחזי זית שנכלע בחזי זית פת ואכלו כדקאמר התם מזיר ששרה פתו ציין ויש צו כדי לגרף כזית חייב ולעולם טעם כעיקר לר"ש מגיעולי עובדי כוכבים כך דוחה הר"ר יקר ומוזי הר"ר פרץ מקיים פירוש הר"ר שמואל ואומר דדיוחי הר"ר יקר אינו כלום דודאי מגיעולי עובדי כוכבים

לר"ש מו לא אינטרין משרת להיתר מנטרף לאיסור משום דנלאו זיירף גמי כל שהוא ^(א) אע"ג דאינו צעין אלא נכלע בתוך הפת מה צכך הלך כיון דטעם כעיקר מגיעולי עובדי כוכבים א"כ חשוב הטעם הנכלע כאילו היה צעין ואם כן כיון שאילו היה מן האיסור צעין היה מייחייב בכל שהוא לר"ש הכי גמי כשהוא נכלע בהיתר כיון שיש צו טעם וטעם כעיקר ומדע דהא כיון דאר"ש כל שהוא למכות כזית לרצנן אם כן כך לי כל שהוא לר"ש כזית לרצנן ובכזית לרצנן מייחייב עליה אפי' כשאינו צעין אלא נכלע בתוך ההיתר שיאכל כל כך מן ההיתר הצלוע איסור משום האיסור הצלוע בתוכו מייחייב עליה כאילו אכל הכזית איסור צעין כיון דטעם כעיקר וא"כ ה"ה כל שהוא לר"ש דכשאכלו בתערובת טעם מייחייב כאילו אכלו צעין כיון דטעם כעיקר וא"כ אי טעם כעיקר ^(ב) מגיעולי עובדי כוכבים לר"ש מו לא אינטרין לר"ש משרת כלל דלהיתר מנטרף לאיסור לא אינטרין דהא מכל שהוא מייחייב בטעם כאילו היה צעין כדפירשתי וא"כ ^(ג) (היכי קא"ל) משרת דכתב רחמנא ל"ל דכתיב גבי מזיר לר"ש אי גיעולי עובדי כוכבים לטעם כעיקר משום דלא פגם כלל אלא ע"כ דקסבר ר"ש דקדירה בת יומא פגמה פורתא והשתא ניחא הכל דלא מזי ר"ש למילף טעם כעיקר מגיעולי עובדי כוכבים דחידוש הוא כיון דפגמו אפילו פגם זוטא והיה לנו להתיר כל פגם אי לאו דגלי קרא והלבך אינטרין משרת לטעם כעיקר ומה שדחה הר"ר יקר ממנה שפ"ת לקמן מההיא דערלה והכלאים דבסמוך דלא אר"ש כל שהוא למכות צמידי דתערובת רק בדבר שהוא צעין אומר מזיר דלק"ל מידי דר"ת לא דיבר רק בתערובת שיש לו להתיר להתבטל כגון יצט ציצט חד בתרי דרחמנא אמר אחרי רבים להטות או בדבר לח היכא דליכא טעמא כגון דאיכא ס' דכל מקום דשייך ליה ציטול לאו אמר ר"ש כל שהוא למכות דהא לא עדיף כל שהוא לר"ש מכזית דרצנן וכי היכי דכזית דרצנן מתבטל צרוב ציצט ובס' צלח ה"ה לר"ש כל שהוא דהא רחמנא אמר דליצטיל אצל היכא דלא שייך ציטול כגון היכא דליכא טעם דטעם לא צטיל כיון דטעם כעיקר א"כ ה"ג מייחייב בכל שהוא לר"ש כשהוא בתערובת כיון שיש צו טעם כאילו היה צעין כדפי' כן נראה למורי: [וע"ע תוס' שבת פט: ד"ה אסורין ותוס' מעילה ית. ד"ה תנין: **אמר** עולא מחלוקת בהשביח ולבסוף פגם. והשתא י"ל לעולא דלא פליגי ר"מ ור"ש בקראי דלעיל ^(א) דנכלה דא"כ לא הוי מיסתבר לחלק בין השצית ולבסוף פגם לפגם מעיקרו אלא בקצרא פליגי ר"מ סבר כיון שהשצית מעיקרא בשעת נפילה וחל איסור עליה שוב אין לו היתר גם כי פגם אחרי כן ור"ש סבר כיון דהשתא פגמא הוא שרי: **אבל** השביח ולבסוף פגם ד"ה אסור. וא"ת והא לעיל משמע דפליגי בהשצית ולבסוף פגם גצי נכלה דר"מ מוקי לה בסרוחה מעיקרא דוקא אצל לא הסריחה מעיקרא והסריחה לבסוף אסורה ור"ש מוקי לה אפילו לא הסריחה מעיקרא והסריחה לבסוף שרי אלמא פליגי בהשצית ולבסוף פגם וי"ל דלא דמי השצית ולבסוף פגם דהכא לההיא נכלה דלעיל דהכא י"ל השצית בשעת התערובת שצשעה שנפל האיסור לתוך ההיתר היה נותן טעם לשבח ולבסוף פגם אותו טעם המעורב שם כגון נתן ^(א) למוך גריסין וזונגין והרתיחן וע"י קאמר ד"ה אסור כיון דמעיקרא היה נותן טעם לשבח וחל עליה איסור אצל ההוא דנכלה דלעיל דפליג ר"ש ושרי כשהיא סרוחה עכשיו אע"ג דמעיקרא לא הייתה סרוחה מ"מ בעודה נכלה ^(ב) נפגם ושריא: **אמר** רבמא בין בוז ובין בוז מחלוקת. וא"ת היכי מספקא ליה בזה א"כ ר' יוחנן דאמר לעיל פגם מעיקרא מותר השצית ולבסוף פגם אסור דאמר כמאן לא כר"מ ולא כר"ש דר"מ אסר כל פגם ור"ש מתיר כל פגם וי"ל דסבר לה כר"ש בחדא בפגם מעיקרו וכר"מ בחדא בהשצית ולבסוף פגם: **ת"י**קו. ואע"ג דלקמן פשטינן לה מצרייתא דפפגם מעיקרא פליגי השצית ולבסוף פגם דברי הכל אסור מ"מ עלתה להם צצית המדרש בתיקו ושזו פשטוה וכו' האי גווגא אשכחנא בנדה צפרק המפלת (דף כה.) גצי מחלוקת בעבור אצל בללול כו': [וע"ע תוס' לעיל גג. סוף ד"ה וא דלמאן:]

ת"ש

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

שאינה ראויה לגר. שהסריחה. אלמא מדאפגים צטל איסורה: **סרוחה מעיקרא**. מוכת שחין מחיים דהואיל ואיפגמא מקודם שצאה לידי

נכלה לא חל שם נבלה עליה אצל היכא דאיתסר מעיקרא מו לא פקע איסור משום פגם: **מחלוקת**. דר"מ ור"ש: **צפוגם מעיקרו**.

שאין ראויה לגר אינה קרויה נבלה ור"מ ההוא למעוטי סרוחה מעיקרא יור"ש ^(א)סרוחה מעיקרא לא צריכא מיעוטא עפרא בעלמא הוא אמר עולא מחלוקת שהשביח ולבסוף ^(ב) פגם אבל פגם מעיקרא דברי הכל מותר איתיביה רב חגא לעולא יין שנפל לתוך עדשים וחומץ שנפל לתוך גריסין אסור ור"ש מתיר והא הכא דפגם מעיקרא הוא ופליגי אמר עולא חגא לא מידע ידע מאי קאמרי רבנן תיובתא קא מוהיב הכא במאי עסקינן כגון שנפל לתוך גריסין צונגין והרתיחם נעשה כמי שהשביח ולבסוף פגם ואסור ור' יוחנן אמר בפוגם מעיקרא מחלוקת איבעיא להו בפוגם מעיקרא מחלוקת אבל השביח ולבסוף פגם דברי הכל אסור או דלמא בין בוז ובין בוז מחלוקת תיקו אמר רב עמרם אפשר איתא להא דר' יוחנן ולא תניא לה במתניתין נפק דק ואשכח ^(ג) (דתניא) ^(א)ישאור של חולין שנפל לתוך העיסה ויש בו כדי להחמיץ והחמיצה ואח"כ נפל שאור של תרומה או שאור של כלאי הכרם ויש בו כדי להחמיץ אסור ור"ש מתיר והא הכא דפגם מעיקרא הוא ופליגי א"ר זירא שאני עיסה הואיל וראויה לחמце בה כמה עיסות אחרות ת"ש שאור של תרומה ושל חולין שנפלו לתוך העיסה בזה כדי להחמיץ ובוזה כדי להחמיץ והימצו אסור רבי שמעון מתיר נפל של תרומה תחלה ד"ה אסור נפל של חולין ואח"כ נפל של תרומה או של כלאי הכרם אסור ור"ש מתיר והא הכא דפגם מעיקרא ופליגי וכו' תיבא ה"ג כדרכי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

שאינה ראויה לגר. שהסריחה. אלמא מדאפגים צטל איסורה: **סרוחה מעיקרא**. מוכת שחין מחיים דהואיל ואיפגמא מקודם שצאה לידי נכלה לא חל שם נבלה עליה אצל היכא דאיתסר מעיקרא מו לא פקע איסור משום פגם: **מחלוקת**. דר"מ ור"ש: **צפוגם מעיקרו**. משעה שנפל לתוכו: **והא הכא דפוגם מעיקרא הוא ופליגי**. דקמני אסור לרבנן: **ר' יוחנן**. אדעולא אחא לאיפלוגי: **איסא לדר' יוחנן**. דמוקי פלוגתייהו צפוגם מעיקרו: **שאור של חולין שנפל לתוך העיסה ותימנא**. כראוי ואח"כ נפל של תרומה או של כלאי הכרם אסור: **ור"ש מתיר**. שהחמיצה יותר מדאי ונפגמה: **והא הכא**. דהאי שאור משעה שנפל ביה פגמה שהרי מחומצת כבר וקאסר ר"מ: **וראויא לתמע בזה כמה עיסות אחרות**. ^(א)(של תרומה) הלכך חימוץ דיותר מדאי אע"פ שפגם הוא לענין ^(ב)(אכילה שכן הוא לענין חימוע עיסות אחרות: **שאור של תרומה ושל חולין שנפלו**. ציחד לתוך העיסה ויש בכל אחד כדי לתמן ותימנאו יותר מדאי ^(ג)(לפוגמה: **ר"ש מתיר**. שפגממה: **נפל של תרומה תחלה ד"ה אסור**. הואיל ומשציתה בתחלה אע"פ שחזר והועיל לפוגמה כשנפל שאור של חולין אחריו ושניהם פגממה הוי משצית ולבסוף פגם ואסור. ולקמן פריך אם כן רישא גמי ^(ד)ר"ש הרי השצית של תרומה עס של חולין תחלה: **נפל של חולין**. ^(ה)(ותימנא: **ואחרי כן נפל של תרומה**. דהיינו פוגם מעיקרו אסור ור"ש מתיר: כדרכי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי

פסוק מפרק חמישי